MANUÁL

aneb jak správně vytvořit databázi a zadávat data do Turbovegu 2.88d

Zpracovaly: Ilona Knollová a Dana Michalcová (25.2.2011)

Obsah

1. Tvorba nové databáze	3
2. Zadávání dat	7
jednotlivé snímky	7
tabulky	11
3. Vzájemná výměna dat	13
 Návod k vyplnění jednotlivých polí 	14

1. Tvorba nové databáze

1. V programu Turboveg zvolte Database/New.

Turboveg for Windows 2.	.03							_ = = X
Database Edit Import Select	Export M	lanage Window	Help					
🚔 Open		] 🤌 📘	Default di	ictionary 💌				
🖆 <u>C</u> lose								
New							Selected relev	95: U
Rename							🗙 🌌 🖀	2
Delete							Relevé nr Source	Folder
Al paindau								
Z+ Keinuex								
 Append another database 								
Modify structure								
📈 Organise header data								
Modify attributes								
Σ Statistics								
Hunt duplicates								
Identification								
Backup/Restore		•						
Copy from/to		•						
1 004 - docasne								
2 A1 - centrdb								
3 A1 - centrdb								
Exit	Alt+X							
							Selected relev	Rec: 0/0
Create a new database							Num	aps Ins 30/06/2004
🦺 Start 📄 🗄 😂 🙆	0	🗐 Doručená po	šta - Apli	Total Commander 5.5.	🥑 Turboveg for Window	MANUÁL - M	rosoft	🕴 🔄 🔕 🏡 7:49

2. V dialogovém okně vyplňte povinně jméno (*Database name*), rozsah čísel přidělený lokálním koordinátorem (pokud vám byl předělen – *Range for relevé numbers*), zaškrtněte *Extended* u struktury (*Structure header database*); nepovinně můžete vyplnit název složky (*Folder*).

Turboveg for Windows 2.03		
Database Edit Import Select Export Manage Win	dow Help	
🛎 🗛 斜 🖏 🖆 着 😐 🖻 🛋 🧇	Default dictionary 🛫	
		Selected relevés: 0
		× 🅢 🖄 🔮 😰
		Relevé nr Source Folder
	Create a new database	
	Database name MojeDB	
	Folder DOCASNE	
	Species list Database dictionary Distribution map	2
	Concercity Toplant and the second	-
	Range for system numbers Area	
	@ Private	
	Min. 1 Max. 333333 C Common.	
	Structure header database Structure species database	8
	C Standard @ Standard	
	Extended C Extended	
	Create Cancel Help	
		Selected relev Rec: 0/0
Press F1 for Help		Num Cape Ins 30/06/2004
👭 Start 🕴 🖄 🚔 🚱 🖉 🕄 Doruče	ná nošta - Anli 🔰 💾 Total Commander 5.5 🛛 🥒 Turboven for Window	🕅 MANI IÁI - Microsoft 🕴 🖄 🔼 7:49

Technická poznámka k políčku *FOLDER***:** Pokud toto pole nevyplníte, pak se všechny založené databáze ukládají jako vlastní složka v adresáři Turbowin/data/JmenoDB, která obsahuje soubory tvhabita.dbf (hlavičky snímků), tvabund.dbf (druhové složení snímků) a tvremarks.dbf (pole poznámky delší než 50 znaků) s příslušnými indexy. Při otevírání DB lze vidět všechny již založené DB. Je to vhodné pro uživatele, kteří mají malé množství databázových souborů a nesdílejí počítač s více lidmi. Pokud vyplníme pole *Folder*, pak se vytváří složitější adresářová struktura. DB se ukládá jako složka v adresáři Turbowin/data/Jmenofolderu/JmenoDB s výše zmiňovanými soubory. Tato struktura je vhodná, pokud jeden počítač používá více uživatelů, z nichž si každý udržuje vlastní DB nebo když jeden člověk udržuje větší množství různých databázových souborů.

Př. DB s adresářovou strukturou:

Turboveg for Windows 2.03							
Database Edit Import Select Expo	ort Manage Window Help						
🗃 🗛 👌 🖏 🗃 🖷 🗉	🛛 🖃 🛋 🤌 📕 🛛 Default di	ictionary 💌					
 □ Database: 004 - Docasne ▲ □ □ × I ◆ ◆ ◆ 	• • · · · · · · · · · · · · · · · · · ·	😵 🕐 🔊 Relevé	number 💌		Selected relevés: 0	6	
× 🖌 Relevé number * Cover abun	dance scale Country code Bibliorefere	ence No. table in publ. No. relev	ré in table Project code Author co	de Dat	Relevé: 59		
59 02	CZ 401844	25 11		200	🔊 💷		
				- 1 III		Laver	Cov
	Select a database to open				upicola	-hl	+
	- Crassics list folders	- D-1	inhaana.		ba minor	-hl	+
	Species ilsc foiders	Da	anases	0	K I	-hl	+
A .1	E 🔷 C_europe	A	1	Com.	lasii	-hl	+
Adresare	Centrdb	A	10	Can	itensis	-hl	1
	Docasne	A	12	He	lp vtisus ratisbonensis	-hl	1
(tolder)	- Ilonak	A	.13 💻		la moravica	-hl	+
000000)	- Sr	<u>A</u>	2		alesiaca	-hl	Za
		Ä	3		syns	-ni	:
	- Vuheru	A	4	l A	Diosa pilosa	-ni	-
	<u> </u>	A		· · · ·	- Iula	-11	
		A	7 Dat	taház	7e paratizous	-ni -bi	1
		A		uouz	campestre	-hl	1
		Ä	ia ira		malis	-bl	1
		B	echyne		n pentaphyllum ago.	-hl	2a
		18	eskydy		llus	-hl	+
			Select all		media	-hl	
			Seleccali		morosa	-hl	+
	Rescan		Deselect all		rvensis	-hl	+
					cynanchica	-hl	+
					a scabiosa	-hl	1
					cyparissias	-hl	+
					Thesium inophyllon	-hl	1
					Astragalus exscapus	-hl	1
					Linum tenuifolium	-hl	•
					Calamagrostis epigejos	-hl	+
73 m)							
Press E1 for Help	59/59	30/06/2004 C_euro	pe Europe HeadWrite Fo	rm édit	Species data Rec	:: 1736 .e 307	06/2004
- root - root roop		T ===	(		Trian Loope In		00.200411
🛃 Start 🔰 🕄 🎒 🙆 🚱 🍕	🔊 👔 🌀 Doručená pošta - Apli	Total Commander 5.5	💋 Turboveg for Window	MANUÁL	- Microsoft	0	8:14

3. V nových databázích nejprve modifikujte strukturu polí přes *Dababase => Modify structure*:

Pak vložte následující pole:

Název pole	TYP POLE	Délka pole	Počet desetinných
			míst
LOCALITY	С	99	0
LONGITUDE	Ν	9	2
LATITUDE	Ν	9	2
BIAS MIN	Ν	2	0
BIAS GPS	Ν	3	0
CEBA GRID	С	6	0
FIELD NR	С	10	0
HABITAT	С	99	0
GEOLOGY	С	50	0
SOIL	С	50	0
WATER PH	Ν	5	2
S PH H ₂ O	Ν	5	2
S PH KCL	Ν	5	2
S PH CACL2	Ν	5	2
SOIL PH	Ν	5	2
CONDUCT	N	7	1

Poznámka: U pole "S_PH_H2O" je v písmeno "O", nikoli číslice "O".

Postup vložení prvního pole: vyplnit jméno, typ pole, délku a počet desetinných míst; odkliknout *Add*; Stejným způsobem druhé pole a každé další. Pokud uděláte chybu, nevadí – pole lze upravit pomocí funkce *Edit*, mazat pomocí funkce *Delete*. Předtím než dialogové okno zavřete, musíte uložit změny pomocí funkce *Rebuild*.

Pro usnadnění byla vytvořena databáze s názvem "Vzor", která obsahuje všechna povinná pole. Tuto databázi si můžete stáhnout na

<u>http://www.sci.muni.cz/botany/vegsci/dbase/vzor.zip</u> a do TURBOVEGu ji nahrát následujícím způsobem:

TURBOVEG:

- 1) Obsah souboru Vzor.zip rozbalte do složky C:\turbowin\data
- Změňte název složky "Vzor" podle potřeby nejlépe bez diakritiky (např. C:\turbowin\data\Vzor na C:\turbowin\data\vasejmeno) Tím máte nachystanou databázi, do které můžete začít psát.

Výše uvedená pole jsou povinná a musí být vložena do každé databáze. Mimo výše uvedený soupis si můžete definovat svoje specifická pole, např. plodina (u snímků plevelové vegetace) apod. Tato pole ale pokud možno umístěte až za všechna povinná pole (tj. za pole CONDUCT).

2a. Zadávání dat – jednotlivé snímky

A. Nový snímek lze vložit několika způsoby: a) přes *Edit/Add a relevé* b) klávesou *Insert* c) ikonou.

B. Dialogové okno *New relevé* (hlavička fytocenologického snímku) se skládá ze dvou formulářů – *Form 1* a *Form 2*:

Turboveg for Windows 2.03	
Database Edit Import Select Export Manage Window Help	
😂 🛤 🛃 🖼 🖷 🖽 🖂 🏈 夏 Default dictionary 🕑	
Database: 0/4 - Dicastie Selected Intervision	-
× V Belevé rund: Form 1 Form 2	
*Obligefields	
Cover help layer [3] U	-bl +
Country code: Cover moss layer (%): 0	-hl +
Biblioreference: Cover lichen layer (%) 0	-hl +
No. table in publ: Cover algae layer (%): 0	-hl +
No. relevé in table: Cover litter layer (%): 0	-hl 1
Project code: Cover open water (%): 0	-ni i -hl +
Author code: Cover bare rock (%): 0	-hl 2a
Date (wear/month/dat)	-hl +
	-hl 1
2 Optimization code. I registrar declaration (in the large day and the large day)	-ni i -hi +
neieve alea (mz). 0.00 neight (http://www.alea.com/	-hl +
UTM grid system code: Height low shrub layer (m): 0.0	-hl 1
Altitude (m): Height (high) herb layer (cm): 0	-hl 1
Aspect (degrees): Height (low) herb layer (cm): 0	-ni ∠a -hi +
Slope (degrees): Max. height herb layer (cm): 0	-hl +
Cover total (%): 0 Max. height crypt. layer (mm): 0	-hl +
Cover tree layer (%): 0 Mosses identified (w/n): Previous	-hl +
Cover shrub laver (%):	-hi + -bi 1
	-hl +
Pennter Save	-hl 1
	-hl 1
Help	-hi +
Later Derivative Control of Contr	-ni + -bi 1 💟
Header data 59/59 30/06/2004 Ceurope Europe ReadWrite Form edit . Species data F	(ec: 1/36
Press F1 for Help Num Cape	Ins 30/06/2004
A CALL IN A A A DEWINE AND AND A COMPANY AND A	

Turboveg for Windows 2.03 Database Edit Import Select Export Manage Window Help		
📴 🗛 約 🎊 🖆 🖷 🗆 🖃 🖉 🖉 Default dictionary 💌	/és: 0	
Image: Solution of the system Image: Solution of the system Image: Solution of the system Image: Solution of the system Image: Solution of the system Image: Solution of the system Image: Solution of the system Image: Solution of the system Image: Solution of the system Image: Solution of the system Image: Solution of the system Image: Solution of the system Image: Solution of the system Image: Solution of the system Image: Solution of the system Image: Solution of the system Image: Solution of the system Image: Solution of the system Image: Solution of the system Image: Solution of the system Image: Solution of the system Image: Solution of the system Image: Solution of the system Image: Solution of the system Image: Solution of the system Image: Solution of the system Image: Solution of the system Image: Solution of the system Image: Solution of the system Image: Solution of the system Image: Solution of the system Image: Solution of the system Image: Solution of the system Image: Solution of the system Image: Solution of the system Image: Solution of the system Image: Solution of the system Image: S	pis	Image: Convertise Image: Converting Converting Image: Convert
	_	-hi 1 💟
Header data 59/59 30/06/2004 Ceurope Europe Read/wite Form edit Species data	Re	c: 1/36
Press F1 for Help Num	aps Ir	ns 30/06/2004
🕂 Start 👌 🔅 🥴 🥙 🖉 🤡 🖄 Doručená pošta - Apli 🛛 💾 Total Commander 5.5 🛛 🥥 Turboveg for Window 🛛 🗟 MANUÁL - Microsoft	a) CS	3 🔏 7:53

Pole se žlutým otazníkem je propojeno s databázemi uloženými v adresáři Turbowin/popup/. Lze je tedy vyplnit přímo, nebo pokud kliknete na otazník, můžete vybírat ze seznamu (příklad výběru biblioreference).

🏉 Turboveg for V	Vindows 2.03									BX
Database Edit Imp	ort Select Expo	t Manage Win	dow Help							
🗃 🐴 👌 🕈	1 🗗 🖥 🗖	8 🛋 🧇	Default diction	ary 💌						
Database: 00	4 - Docasne						elected relevé	se 0		
	(							-	2	
	New releve	1								
Keleve num	Form 1 Form 2	: Dhiling di Galida					1			
2.1	2	Cover abundar	nce scale:		Cover herh lauer (%)	0		-	Layer	Cov
	2	Select a bib	io reference code						-hl	•
	2	Deference	Analysis	V	Tal	Databa D			-hl	+
		400001	Kubiková J.	1982	Chráněná území Šáreckého údolí	a je Natura Prag., 1: 5			-hl	
		400018	Kubíková J.	1977	The vegetation of Prokop Valley N	latu Folia Geobot. Phy			-hl	1
	2	400130	Kubíková J. Kubíková J	1976	Geobotanické vyhodnocení chrár Chráněné území ultavského údolí	něný Bohem Centr., 5: v řá Natura Prag. 5: 5		sis	-hl	1
	~	400797	Kubiková J.	1992	Vegetační poměry státní přírodní	reze Natura Prag., 8:2			-hl	* 2a
	4	400823	Kubíková J.	1997	Vegetace a flora prehistorického	celts Muzeum a souča:			-hl	+
		402016	Kubíková J.	1977	Die ökologische Grundlage der Gr	enzi Ber. Deutsch. Bol			-hl	1
	3	402017	Kubiková J.	1991	Diverzita vegetace Prahv a její zm	ienv. Ms., habil. pr., dei			-hl	1
		402071	Kubíková J.	1981	Příspěvek k problematice teplomi	nýcł Zpr. Čs. Bot. Spol			-ni -hl	
		402180	Kubíková J.	1990	Natural and semi-natural plant con	nmui In: Sukopp H. He			-hl	1
		400209	Kubiková J.	1974	Havránka, botanický inentarizačn	í prů Ms., depon. AOP			-hl	1
	?	400122	Kubíková J.	1974	Jabloňka, botanický inventarizačn	ií prí Ms., depon. AOP	Confirm	99-	-hl	2a
		400218	Kubíková J.	1974	Velká skála, botanický inventariza	iční Ms., depon. AOP 🕎			-ni -hl	+
							Next		-hl	+
							Previous		-hl	+
		Chang	e order	OK (	Cancel Help				-hl	+
									-hl	÷
	Bemarks						Save		-hl	1
	Tremaixs.					-	Exit		-hl	1
						×	Help		-hi	*
						La I I deniso	a uniciuna		-hl	1 💟
Header data			59/59	30/06/2004	Ceurope Europe ReadWrit	Form edit .: Spec	ies data	Rec:	1/36	
Press F1 for Help							Num Ca	pe Ins	30/0	J6/2004
🛃 Start 📄	🔄 🥑 🕑 🥝	Doručer	ná pošta - Apli 📔 💾	Total Commander	5.5 🦉 Turboveg for Windo	w 🕅 MANUÁL - Micro	soft	CS	0%	7:54

U některých polí existuje v seznamu funkce *Search* (např. *syntaxon code* nebo *author code*), tzn. že píšete např. jméno autora, kterého tímto způsobem nalistujete.

C. Po vyplnění hlavičky a kliknutí na *Save* se objeví dialogové okno, ve kterém zadejte druhy vyskytující se ve snímku, pokryvnosti a patro.

Zadávání druhů:

- Vyhledání názvu Poté, co se objeví dialogové okno, pište první tři písmena z rodového jména a první tři písmena druhového epiteta (př. Quepet pro *Quercus petraea*). V okně *Species list* se objeví všechny druhy, které přicházejí v úvahu. Pokud je jich více, označte daný druh pomocí myši nebo šipek. Druh zvolte pomocí klávesy *Enter* nebo dvojklikem myší.
- 2. Výběr patra (layer) vyberte příslušné patro.

Poznámky k patrovitosti vegetace: Druhy stromového patra nerozlišeného na podpatra se řadí do **Tree layer high**. Pokud rozlišujete nižší a vyšší stromové patro, pak druhy vyššího zapisujete do **Tree layer high** a nižšího do **Tree layer low** (patro Tree layer middle používat zřídka, opravdu pouze v případě silně vyvinuté patrovitosti porostu). Všechny keře přesahující vzrůstem bylinné patro a stromy do 1,5 m výšky se řadí do **Shrub layer high** (Shrub layer middle se skoro nepoužívá). Do bylinného patra (**herb layer**) se řadí všechny byliny a také řasy. Semenáčky dřevin a velké keře, které dosahují výšky bylinného patra se řadí do tzv. **Juvenile**. Mechy a lišejníky se píší společně do **Moss layer**.

- **3.** Zápis pokryvnosti (*cover*) jako poslední zvolte pokryvnost a to ve stupni (již v hlavičce) zvolené stupnice. Druh přidejte pomocí tlačítka *Add*.
- **4.** Úpravy a mazání druhů pomocí funkce *Remove* lze mazat již vybrané druhy a pomocí funkce *Modify* lze měnit jméno, patro nebo pokryvnost.
- 5. Uložení pomocí tlačítka Save.

Malé technické detaily: V dialogovém okně se můžete pohybovat pomocí myši nebo vše ovládat klávesnicí (mnohem rychlejší): druh zvolte pomocí šipek a stiskněte klávesu *Enter*, patro pomocí čísel 1–9, *Enter*, zapište hodnotu pokryvnosti a po dvojím zmáčknutí klávesy *Enter* se druh zapíše do pravého okénka *Selected species*.

2b. Zadávání dat – tabulky

A. Tabulku lze vložit dvěma způsoby: a) přes *Edit* => *Add a table* b) pomocí ikony

B. V dialogovém okně *Add table* zadejte počet snímků v tabulce, stupnici pokryvnosti a můžete zatrhnout *Sort table according to species names* (většinou nezatrhujte, protože je praktické nechat druhy tak, jak je máte v tabulce). Klikněte na *Create*.

Turboveg for W Database Edit Impor	ndows 2.03 t Select Export Manage Window Help			
Database: 004	Pocase Pocase Add table to detabase 004. coverscale is 1 2 3 4	Prelevé number Braun/Blanquet (old)' 5	Selects	d relevis: 0 4 39 10 59 10 Laver Cov 10 H1 4
	Select species Species list Scientific name Statis acadetele Dastis corriculda Dastis corriculda Dastis delpei Dastis delpei Dastis delpei Dastis delpei Dastis delpei Dastis species Dastis stricità Dastis s	Add >> Add >> Fegus syntach1 Derstae emception Heracum murcumH Derstae buildrech Dyopters filtemetH Oxelia actionateH Chiguage	a	위 + 위 + 위 + 위 1 위 1 위 4 위 2 위 4 위 4 위 4 위 4 위 4 위 4 위 4 위 4 위 4 위 4
22 m)	File: C	ancel Help	edt 1778	-hi i -hi 1 -hi + -hi +
Header data	59/59 30,	106/2004 C_europe Europe R	eadWite Form edit Species data	Rec: 1/36
3 Start	🗯 🥃 🕑 冬 🕴 🍏 Doručená pošta - Apli 📔 💾 Tota	l Commander 5.5 🤇 🖉 Turboveg fo	r Window 🗐 MANUÁL - Microsoft	CS 🔇 🏂 8:01

C. Seznamu druhů – v dalším kroku zadejte jména druhů a patra bez pokryvností.

D. Pokryvnosti druhů – po odkliknutí *Save*, se otevře tabulka, do které zadejte pokryvnosti. Pokud se druh nevyskytuje, políčko nechte nevyplněné.

Turboveg for Windows 2.03	3							
Database Edit Import Select Ex	port Manage Window	r Help						
🚔 🐴 👌 🕵 📾 🕻		Defa	ult dictio	inary.	¥			
			_		_	·		
🔲 Database: 004 - Docasne							Selected re	
		1 1	Do A	0 12	) e£	Poloué number	1 ×1 ×4	/m 🔺 📖
	9 18 19 1 ~~7~~ 7		48 (				Rolovó: 59	
× V Relevé number * Cover a	Add table to databa	se 004. g	overse	ale is	Bra	un/Blanquet (old)'		
59 02								
		1	2	3 4	5			Layer Cov 🗠
	Ables alba-t1	1	4	1	-	Ables alba-1		-hl + 📃
	Dentaria enneanhullos-h	1 2	1	1	1	Pentaria enneanhullos-hl		-hl +
	Hieracium murorum-hl	1	+	+	1	Hieracium murorum-hl		-hl +
	Dentaria bulbifera-hl	+	+		+	Dentaria bulbifera-hl		-hl +
	Dryopteris filix-mas-hl					Dryopteris filix-mas-hl		-hl 1
	Melica uniflora-hl		ļļ.			Melica uniflora-hl		-hl 1
	Uxalis acetosella-ni				÷	Uxalis acetosella-ni		-hl +
	Polutrichum formosuro-m	4			+	Polutrichum formosum ml		-hl 2a
	r oyucran formoutin	i						-hl +
								-hl 1
								-hl 1
								-bl +
								-hl +
								-bl 1
								.ki 1
								10 1
								-111 Zd
								-ni +
								-ni +
								-hi +
							[Furth]	-hl +
								-hl +
								-hl 1
								-hl +
		n		0	- 1		ci ni	-hl 1
	A00	Delete		Save		Liose Lancei Heip	Column eak	-hl 1
							1.00	-hl +
							1778	-hl +
								>
Header data		59/5	9	30/	06/20	004 C_europe Europe ReadWrite For	rm edit. Species data	Rec: 1/36
Press F1 for Help							Num	Caps Ins 30/06/2004
🦺 Start 🔰 🔅 😂 😢	🤣 👔 🌀 Doručená p	oošta - Apli	.] [	Tota	Com	nander 5.5 🛛 🥔 Turboveg for Window	MANUÁL - Microsoft	3 😋 🔕 🏂 8:02

E. Hlavičky snímků. Po vyplnění pokryvností jednotlivých druhů a uložení tabulky funkcí *Save* se uloží snímky s prázdnými hlavičkami, které je potřeba doplnit.

Pozn. Jakmile máte hotovou tabulku s druhy, patry a pokryvnostmi, tak při stisku tlačítka "Close" se tabulka zavře, ale po opětovném otevření ji lze editovat. Naopak, stisk tlačítka "Save" tabulku definitivně uloží bez možnosti pozdější editace.

4. Vzájemná výměna dat

DBF soubory jsou poměrně velké, a proto v Turbovegu existuje funkce *Backup/Restore*. Funkce *Backup* sbalí databázi do souboru: jmenodatabaze.zip. Pokud chcete z takto sbalených souborů opět vytvořit databázi, použijte *Database => Backup/Restore => Restore*. Snímky do České národní fytocenologické databáze prosím posílejte v tomto formátu.

Edit species data relevé 1	Cover scale = Braun/Blanquet (new)]
Species list A1 Scientific name AAAAAAAA Abietinella abietina Abietinella abietina var. abietina Abietinella abietina var. abietina Abietinella abietina var. hystricosa Abies alba Abies grandis Abies species Abietinella species Abietinella species Abietinella species Abrothallus bertianus Abrothallus cetrariae Abrothallus microspermus Abrothallus parmelianus Abrothallus peyritschii Abrothallus peyritschii	Selected species: 1 Species name Layei Cove AAAAAAAA 1 Add >> Remove << Modify << Undo Language
Search:	
Layer A2	Cover ▲3
Filter	Save Cancel Help Remarks

4. Návod k vyplnění jednotlivých polí

Edit re	levé 1							
Form 1	Form 2							
	× C	)bliged fields						
2	B1	* Cover abundance scale:	02	Cover herb layer (%):	0	B18		
?	B2	Country code:		Cover moss layer (%):	0	B19		
?	B 3	Biblioreference:		Cover lichen layer (%):	0	B20		
	B4	No. table in publ.:		Cover algae layer (%):	0	B21		
	B5	No. relevé in table:		Cover litter layer (%):	0	B22		
?	Bő	Project code:		Cover open water (%):	0	B23		
?	B7	Author code:		Cover bare rock (%):	0	B24		
	88	Date (year/month/day):	11	Height (high) tree layer (m):	0	B25		
?	89	Syntaxon code:		Height low tree layer (m):	0	B26		
	B10	Relevé area (m2):	0.00	Height (high) shrub layer (m):	0.0	B27		
	B11	UTM grid system code:		Height low shrub layer (m):	0.0	B28		
	B12	Altitude (m):		Height (high) herb layer (cm):	0	B29		
?	B13	Aspect (degrees):		Height (low) herb layer (cm):	0	B 30		🔽 Confirm
	B14	Slope (degrees):		Max. height herb layer (cm):	0	B31		
	B 15	Cover total (%):	0	Max. height crypt. layer (mm):	0	B 32		Next
	B16	Cover tree layer (%):	0	Mosses identified (y/n):		B33		Previous
	B17	Cover shrub layer (%):	0	Lichens identified (y/n):		834		
	_		,					Save
Remark	ks:						^	
								Exit
	1							Help

Edit releve 1			
Form 1 Form 2			
* Obliged fields			]
Coordinate system:	B35		
Locality:		B 36	
Longitude:	0.00 837		
Latitude:	0.00 B38		
Bias_min:	0 B39		
Bias_gps:	5 B40		
Ceba_grid:	B41		
Field_nr:	B42		
Habitat:		B43	
Geology:		B44	
Soil:		B45	
Water_ph:	0.00 B46		
S_ph_h2o:	0.00 B47		Confirm
S_ph_kcl:	0.00 848		
S_ph_cacl2:	0.00 B49		Next
Soil_ph:	0.00 B50		Previous
Conduct:	0.0 851		
			Save
			Evit
			Help

A. Editace informací o druzích

Obecné připomínky:

• Kontrola pater:

Doporučuji po skončení přepisování snímků ještě zkontrolovat, zda jste rostliny zařadili do správného patra.

Lze to udělat pomocí aplikace TURBOVEG CHECK-UP (viz. str. 27), nebo pomocí programu JUICE (<u>http://www.sci.muni.cz/botany/juice</u>).

Návod na kontrolu v JUICE: TURBOVEG => otevřít požadovanou databázi => Select => Select all relevés in current database => deselect x relevés => ano => Export => Other formats... =>JUICE input files => Include header data (stačí Relevé number), JUICE => File => Import => Table => From TURBOVEG or Cornell Condensed File => Species => Mark Layers => Continue => druhy seřadit podle barev (tím seskupíme všechny druhy, které jsou v jednom patře) => zkontrolovat, jestli ve skupině (jedné barvě) není druh, který do tohoto patra nepatří (častou chybou bývá strom v bylinném patře. Ten se píše jako juv.).

• **Hromadná oprava druhů/pater:** Na hromadnou opravu druhu nebo patra použijte následující postup: TURBOVEG => *Edit* => *Replace species*. Zadáte starý druh/patro a nahradíte jej novým (viz obrázek).

Replace species	
Replace multiple species numbers	Select species
Replace one species number Range of relevés Min. 437364 Max. 437365 Species Number Layer Old 3 0 >>> Abietinella abietina New 0 >>> Code unknown	Species list Scientific name Abietinella abietina Abietinella abietina var. abietina Abietinella abietina var. hystricosa
	Search: 3 - Abietinella abietina
Replace Cancel Help	Layer 9 - Moss layer (ml)

• **Pište v češtině:** Do všech polí pište informace v češtině. Týká se to polí *Remarks*, *Locality*, *Habitat*, *Geology* a *Soil*.

A2)

- **Juvenilní patro (juv.):** Juvenilní patro (7-*Juvenile (jl)*) pište u všech dřevin, které se nacházejí v bylinném patře a naopak je nepište u bylin ty pište vždy do bylinného patra (6-Herb layer (hl)). Seznam druhů, a pater, ve kterých se běžně vyskytují, najdete na <u>http://www.sci.muni.cz/botany/vegsci/dbase/druh-patro.xls</u>.
- Mechové patro (9-Moss layer (ml)): Do tohoto patra pište všechny mechy, lišejníky a řasy. Výjimkou jsou parožnatky: Chara, Nitella a Tolypella ty se píší do bylinného patra. Druhy Riccia a Ricciocarpos mohou být v bylinném i mechovém patře. Seznam druhů, které by měly být v České národní fytocenologické databázi v mechovém patře najdete na (http://www.sci.muni.cz/botany/vegsci/dbase/druh-patro.xls).
- Vodní rostliny: Všechny vodní cévnaté rostliny (submerzní, natantní i emerzní makrofyty) pište do bylinného patra (6-Herb layer (hl)).

A3)

 Rozsahy pokryvností: Pokud jsou pokryvnosti uvedeny jako rozsahy (např. 3–4, r– +), pište menší hodnotu a do poznámky napište rozsah celý. Např. u druhu *Eleocharis palustris* je uvedeno 1–2. Jako pokryvnost tedy napište 1 a do poznámky dejte "*Eleocharis palustris* 1–2".

B. Editace hlavičkových dat snímků

Obecné připomínky:

 Editace jednotlivých polí: Pomocí tlačítka *Form edit*, které se nachází vpravo dole na nástrojové liště, přepnete tabulku s hlavičkovými daty do módu, ve kterém lze editovat jednotlivá pole. Díky tomu nemusíte pokaždé otevírat formulář pro vyplňovaní hlavičkových dat.

- **Označování/odznačování snímků:** Snímky lze rychle označovat/odznačovat pomocí mezerníku.
- Kontrola hlavičkových dat: Kontrolujte prosím po sobě ještě jednou hlavičková data. Lze k tomu použít aplikaci TURBOVEG CHECK-UP (viz. str. 27) nebo filtry v Excelu.

Návod na kontrolu v Excelu: TURBOVEG => otevřít požadovanou databázi => Select => Select all relevés in current database => Deselect x relevés => ano => Export => MS ACCESS database => vybrat cílový adresář => Export, ACCESS: otevřít tabulku headerdata => vše označit (Ctrl+A) => kopírovat (Ctrl+C), EXCEL: otevřít nový => vložit data ze schránky (Ctrl+V) => kliknout na 1. řádek => Data => Filtr => Automatický filtr => pak klikat na jednotlivé černé šipky – tím se zobrazí souhrn dat, která jsou v daném sloupci. Dají se tím rychle najít "divné" hodnoty, případně prázdná pole.

Chybějící údaje: Pokud nejsou údaje známé, pak do pole vepište "-1". Týká se to polí vyznačených na následujícím obrázku. Problém TURBOVEGu je, že pole jako např. *Cover tree (%)* jsou automaticky vyplněna nulou. Pak ale nelze poznat, jestli tam stromové patro opravdu chybělo, nebo jestli tam stromy byly, ale autor jen nevyplňoval pokryvnost. Pokud víte, že tam stromové patro bylo, ale pokryvnost není udána, vepište "-1". Pokud je to ale např. louka, kde stromové patro určitě nebylo, tak v poli pokryvnost stromového patra nechte 0. Do pole *Aspect (degrees)* nejde vyplnit "-1"; pokud orientaci svahu neznáte, nevyplňujte nic.

orm 1	Form 2					
	* Obliged fields					
3	* Cover abundance scale:	01	Cover herb layer (%):	0		
3	Country code:		Cover moss layer (%):	0		
3	Biblioreference:	0	Cover lichen layer (%):	0		
	No. table in publ.:		Cover algae layer (%):	0		
	No. relevé in table:		Cover litter layer (%):	0		
?	Project code:		Cover open water (%):	0		
2	Author code:		Cover bare rock (%):	0		
	Date (year/month/day):	11	Height (high) tree layer (m):	0		
2	Syntaxon code:		Height low tree layer (m):	0		
	Relevé area (m2):	0.00	Height (high) shrub layer (m):	0.0		
	UTM grid system code:		Height low shrub layer (m):	0.0	_	
	Altitude (m):	0	Height (high) herb layer (cm):	0		
?	Aspect (degrees):		Height (low) herb layer (cm):	0		Confirm
	Slope (degrees):	0	Max. height herb layer (cm):	-1		
	Cover total (%):	0	Max. height crypt. layer (mm):	0		Next
	Cover tree layer (%):	0	Mosses identified (y/n):			Previous
	Cover shrub layer (%):	0	Lichens identified (y/n):			
						Save
Remarl	ks:				^	Euit
						EXI

• Aktualizace popup a species souborů: Pravidelně si aktualizujte popup a species soubory. Soubor species.zip uložte do složky C:\Program files\turbowin\species\C_europe\ a soubor popup.zip do složky C:\Program files\turbowin\popup, soubory rozbalte a při rozbalování nechte přepsat všechno, co je už na disku. Tím získáte i aktuální verze seznamu druhů, naší fytocenologické bibliografie a seznamu autorů. Ty si můžete odtud po čase zase stáhnout, budeme je průběžně aktualizovat.

Popup: <u>http://www.sci.muni.cz/botany/vegsci/dbase/popup.zip</u> **Species:** <u>http://www.sci.muni.cz/botany/vegsci/dbase/species.zip</u>

Nejaktuálnější verzí druhového seznamu je *Czechia_Slovakia_2010*. Do tohoto seznamu byly přidány některé nově popsané druhy a kříženci. Všechny ostatní druhy (jejich kódy) zůstaly nezměněny, takže tento seznam je zcela kompatibilní se snímky, které byly zapisovány pod starým seznamem C_{europe} . Při aktualizaci souboru *Species* postupujete následovně:

C europe Smažte starý seznam druhů (složku C:\Program files/turbowin/species/C europe/). Zazipovaný soubor Species rozbalte do složky C:\Program files\turbowin\species\. Při prvním pokusu otevřít databázi se objeví chybová hláška, která vás informuje o tom, že program nemůže nalézt seznam druhů C_europe, který jste právě smazali. Chybovou hlášku potvrďte tlačítkem OK, zcela zavřete TURBOVEG a znovu jej otevřete. Při druhém otevření by vám měl program nabídnout možnost připojit vaši databázi se snímky k novému druhovému seznamu Czechia Slovakia 2010. Připojení k novému seznamu potvrďte. Toto je bohužel potřeba udělat vzlášť pro všechny databáze, které máte v TURBOVEGu uloženy. Pokud jich máte větší množství, tak doporučuji, abyste nejprve otevřeli každou databázi vzlášť, odklikli chybové hlášení a teprve pak program ukončili. Při opětovném otevření máte možnost jednotlivé databáze postupně připojit k novému seznamu druhů.

Pokud budete mít nadále potíže, zkuste si nainstalovat a aktualizovat zcela nový TURBOVEG, který již v sobě má nový seznam druhů zabudovaný. Pro získání přístupových práv k instalaci programu kontaktujete správce (<u>danmich@sci.muni.cz</u>).

B1) Cover abundance scale

- Co vyplnit? Zadejte stupnici pokryvnosti, kterou vyberete ze seznamu.
- Musí se vyplnit? Ano. Toto pole je povinné.

B2) Country code

- Co vyplnit? Ze seznamu vyberte stát, ze kterého snímek pochází.
- Musí se vyplnit? Ano. Toto pole je povinné.

B3) Biblioreference

- Co vyplnit? Ze seznamu vyberte kód biblioreference, který odkazuje na příslušnou publikaci.
- **Musí se vyplnit?** Toto pole je povinné pokud víte, že snímky byly někde publikovány (Platí to i pro inventarizační průzkumy a diplomové práce).
- **Biblioreference v seznamu chybí:** Pokud zde nějakou citaci nenaleznete, stáhněte si aktuální verzi databází popup.exe

(http://www.sci.muni.cz/botany/vegsci/dbase/popup.zip).

V případě, že ji nenaleznete ani zde, kontaktujte správce České národní fytocenologické databáze (<u>danmich@sci.muni.cz</u>).

B4–B5) No. table in publ., No. relevé in table

- Co vyplnit? Pokud budete přepisovat snímek, který není v tabulce, tak do pole *No. table in publ.* napište číslo strany ve formátu p."číslo" a to bez mezer (např. p.38). p = strana (pagina, page). V případě, že je snímků na straně víc, tak do pole *No. relevé in table* napište buď přímo číslo snímku (pokud tam je), nebo číslo označující pořadí snímku na straně. Příklady:
  - 1) V článku je na straně 38 snímek označený jako snímek č. 3. Řešení: *No. table in publ.*: p.38, *No. relevé in table*: 3.
  - 2) V článku je na straně číslo 38 pět snímků bez čísla. Vy máte označit poslední z nich, tedy pátý. Řešení: *No. table in publ.*: p.38, *No. relevé in table*: 5.
- **Musí se vyplnit?** Toto pole je povinné pokud víte, že snímky byly někde publikovány. Platí to i pro inventarizační průzkumy a diplomové práce. Číslování je důležité, protože je občas potřeba snímky dohledávat v originální literatuře.

B6) Project code

- Co vyplnit? Zadejte kód vašeho projektu.
- **Musí se vyplnit?** Ne. Toto pole můžete vyplnit pro vlastní potřebu, pro Českou národní fytocenologickou databázi však není nutné a nijak se nevyužívá.

B7) Author code

- Co vyplnit? Ze seznamu vyberte kód autora.
- Musí se vyplnit? Ano. Toto pole je povinné.
- Jména autorů s diakritikou: Při vyhledávání jmen autorů si dejte pozor na jména s diakritikou (č, ř, ž, á, ú, é atd.), která jsou zařazena až na konec abecedy za písmeno Z. Podobně mohou být řazena písmena s diakritikou uvnitř slova. Např. jméno Peřina je až za jménem Petřík.
- Autor v seznamu chybí: Pokud autor v seznamu chybí, stáhněte si nejprve aktuální popup (<u>http://www.sci.muni.cz/botany/vegsci/dbase/popup.zip</u>). Pokud jej ani tam nenajdete, pak kontaktujte správce České národní fytocenologické databáze (<u>danmich@sci.muni.cz</u>).

B8) Date

- Co vyplnit? Zadejte datum ve formátu rok/měsíc/den (např. 2009/06/01).
- Musí se vyplnit? Ano. Toto pole je povinné.
- **Neúplné datum:** V případě, že neznáte celé datum, je možné doplnit pouze rok a měsíc (2009/06/01), případně jen rok (2009/ /).
- **Dvojí datum u jednoho snímku:** Někdy je snímek zapsán na jaře i v létě, aby se zachytily druhy jarního i letní aspektu. Do pole *Date (year/month/day)* napište to datum, které odpovídá optimální fenofázi daného vegetačního typu, a druhé pak do poznámky.

Př. Snímek byl snímkován 26.5.1984 a 18.8.1984. Do pole *Date (year/month/day)* napište 1984/05/26 a do poznámky pak "Datum: 1984/05/26 a 1984/08/18".

B9) Syntaxon

- Co vyplnit? Ze seznamu vyberte kód syntaxonu.
- **Musí se vyplnit?** Syntaxon vybírejte ze seznamu. Toto pole prosím vyplňujte pokud možno vždy. Pokud nevíte konkrétní asociaci, tak snímek zařaďte alespoň do svazu, řádu nebo třídy. Tato informace je velmi důležitá, protože se z České národní fytocenologické databáze dělají často výběry snímků právě na základě syntaxonů.
- Podle čeho je vytvořen seznam syntaxonů? Seznam syntaxonů je vytvořen podle následující publikace: Moravec J., Balátová-Tuláčková E., Blažková D., Hadač E., Hejný S., Husák Š., Jeník J., Kolbek J., Krahulec F., Kropáč Z., Neuhäusl R., Rybníček K., Řehořek V. & Vicherek J. (1995): Rostlinná společenstva České republiky a jejich ohrožení. Ed. 2. Severočeskou Přír., Příl. 1995: 1–206.).
- **Syntaxon není v seznamu:** Pokud syntaxon nenajdete v seznamu, napište jej do poznámky a do pole *Syntaxon* vložte kód nadřazeného syntaxonu.

B10) Relevé area

- Co vyplnit? Zadejte velikost plochy snímku v m². Pokud ji neznáte, vyplňte "-1".
- Musí se vyplnit? Ano. Toto pole je povinné.

B11) UTM grid systém code

- Co vyplnit? Zadejte lokalizaci v systému UTM.
- **Musí se vyplnit?** Toto pole se běžně nevyplňuje. Je povinné pouze v případě, že ke snímku nejsou známy zeměpisné souřadnice *longitude* a *latitude*, ale je k dispozici lokalizace v systému UTM.

B12) Altitude

- **Co vyplnit?** Zadejte nadmořskou výšku v m n. m. Pokud nadmořskou výšku neznáte, vyplňte "-1".
- Musí se vyplnit? Ano. Toto pole je povinné.

B13) Aspect

- Co vyplnit? Orientaci svahu ve stupních od 1 do 360.
- Musí se vyplnit? Ne. Toto pole je nepovinné.
- Sever: Sever odpovídá v TURBOVEGu hodnotě 360, nikoli 0.

	* Obliged fields Po	opup list f	or Aspect			]
	* Cover at	Search:				
3		Code	Description	^		
3		23	NNE			
	N	45	NE			
	NI-	68	EEN			
	NO	90	E			
3		113	EES			
2		135	SE			
		158	SSE			
	Date (y	180	S			
3		203	SSW			
	D	225	SW			
		248	SWW			
	UTM g	270	W			
		293	NWW			
->		315	NW			Confirm
1	A	338	NNW			E comm
	1	360	N			
						Next
				*		Previous
	Lov	<		>		
	Cover					
						Save
emarke:					~	
remains:						Exit

• **Rovina:** Pokud jsou snímky na rovině, pak do pole *Aspect (degrees)* nevyplňujte nic (nepište 0, 000 ani -) a do pole *Slope (degrees)* zadejte "0".

B14) Slope

- Co vyplnit? Vyplňte sklon plochy ve stupních.
- **Musí se vyplnit?** Ano. Toto pole je povinné. Pokud sklon svahu neznáte, vyplňte "-1".
- **Rovina:** Pokud byl snímek zaznamenán na rovině, napište do pole *Slope (degrees)* "0" a do pole *Aspect (degrees)* nevyplňujte nic.

B15) Cover total

- Co vyplnit? Zadejte celkovou pokryvnost všech pater.
- **Musí se vyplnit?** Ano. Toto pole je povinné. Pokud celkovou pokryvnost neznáte, vyplňte "-1".

- Jak se zjišťuje? Pokryvnost odhadujeme tak, že se na vegetaci díváme shora a odhadujeme kolik % plochy snímku zabírají všechna patra.
- Ve snímku jsou jen druhy z jednoho patra: Pokud máte ve snímku jen druhy z jednoho patra (zpravidla bylinného), pokryvnost pište k bylinnému patru.

B14) Cover tree layer

- Co vyplnit? Vyplňte pokryvnost stromového patra v procentech.
- Musí se vyplnit? Ano. Toto pole je povinné.

Toto pole vyplňujte v případě, že ve snímku stromy jsou a vy jste jejich pokryvnost určovali. Pokud zde stromy jsou, ale vy jste jejich pokryvnost neurčovali, vyplňte "-1". Pokud ve snímku stromy nejsou, nechte pole prázdné.

B17) Cover shrub layer

- Co vyplnit? Vyplňte pokryvnost keřového patra v procentech.
- Musí se vyplnit? Ano. Toto pole je povinné. Toto pole vyplňujte v případě, že ve snímku keře jsou a vy jste jejich pokryvnost určovali. Pokud zde keře jsou, ale vy jste jejich pokryvnost neurčovali vyplňte "-1". Pokud ve snímku keře nejsou, nechte pole prázdné.

B18) Cover herb layer

- Co vyplnit? Vyplňte pokryvnost bylinného patra v procentech.
- Musí se vyplnit? Ano. Toto pole je povinné. Toto pole vyplňujte v případě, že ve snímku byliny jsou a vy jste jejich pokryvnost určovali. Pokud zde byliny jsou, ale vy jste jejich pokryvnost neurčovali, vyplňte "-1". Pokud ve snímku byliny nejsou, nechte pole prázdné.

B19) Cover moss layer

- **Co vyplnit?** Vyplňte pokryvnost mechového patra v procentech (zde se píší mechorosty i lišejníky).
- **Musí se vyplnit?** Ano. Toto pole je povinné. Standardně odpovídá patru E₀ ve fytocenologických snímcích a píší se do něj mechorosty i lišejníky. Toto pole vyplňte v případě, že ve snímku mechorosty nebo lišejníky jsou a vy jste jejich pokryvnost určovali. Pokud zde mechorosty nebo lišejníky jsou, ale vy jste jejich pokryvnost neurčovali, vyplňte "-1". Pokud ve snímku mechorosty ani lišejníky nejsou, nechte pole prázdné.

B20-24) Cover lichen, algae, litter, open water a bare rock

• Musí se vyplnit? Ne. Tato pole se standardně nevyplňují.

B25-30) Height (high) tree , low tree , (high) shrub layer, low shrub, (height) herb, low herb layer

- **Co vyplnit?** Zadávejte výšku jednotlivých pater. Patro stromové, pokud není rozlišené na nižší a vyšší, udáváme do *High tree layer*, keřové (nerozlišené na nižší a vyšší) do *High shrub layer* a bylinné (nerozlišené na nižší a vyšší) do *High herb layer*.
- Musí se vyplnit? Ne. Tato pole jsou nepovinná.

B31) Max. height herb layer

- **Co vyplnit?** Vyplňte maximální výšku bylinného patra a to v případě, že většina porostu má určitou výšku a nějaký druh ji výrazně přesahuje, např. bylinné patro lesů může mít často výšku kolem 30 cm, ale na ploše snímku je i pár kapradin 60 cm. Pak 30 cm uveďte do *Height (high herb layer)* a 60 cm do *Max. height herb layer*.
- Musí se vyplnit? Ne. Toto pole je nepovinné.

B32) Max. height crypt. layer

• Musí se vyplnit? Ne. Toto pole nevyplňujte.

B33) Mosses identified

- Co vyplnit? Vyplňte informaci (Y/N) o tom, zda jste určovali, či neurčovali mechorosty.
- **Musí se vyplnit?** Ano. Toto pole je povinné. Je velmi důležité jej vyplnit, protože snímky s hodnotou *Y* v poli *cover mosses* mají při výběru často přednost před snímky s hodnotou *N*, nebo před snímky, které toto pole nemají vyplněno vůbec.
- Kdy se vyplní Y: V případě, že a) ve snímku mechorosty byly a vy jste je všechny určili. b) Ve snímku žádné mechorosty nebyly (jednalo se o biotop, ve kterém se běžně nevyskytují).
- Kdy se vyplní N: a) V případě, že ve snímku mechorosty byly, ale vy jste je neurčili, nebo jich určili pouze část.

B34) Lichens identified

- **Co vyplnit?** Vyplňte informaci (Y/N) o tom, zda jste určovali, či neurčovali lišejníky.
- Musí se vyplnit? Ano. Toto pole je povinné.
- Kdy se vyplní Y: V případě, že a) ve snímku lišejníky byly a vy jste je všechny určili.
  b) Ve snímku žádné lišejníky nebyly (jednalo se o biotop, ve kterém se běžně nevyskytují).
- Kdy se vyplní N: a) V případě, že ve snímku lišejníky byly, ale vy jste je neurčili, nebo jich určili pouze část.

B35) Coordinate system

- Co vyplnit? Ze seznamu vybrat kód, který odkazuje na způsob odečítání souřadnic. Pozn. Přesnost lokalizace fytocenologických snímků závisí nejen na kvalitě popisu lokality a měřítku mapy, ale i na typu mapy (použitém referenčním elipsoidu a zobrazovací ploše), ze které souřadnice odečítáme. Totéž místo zemského povrchu se na jiný elipsoid promítne trochu jinam a má proto trochu jiné zeměpisné souřadnice. Souřadnice odečtené na naší vojenské mapě TM25 (Krasovského elipsoid) se liší od souřadnic získaných z GPS (elipsoid WGS-84) a od souřadnic odečtených na základních mapách (Besselův elipsoid). Proto v popup listech přibylo povinné pole COORDINATE SYSTEM, ve kterém stanovujete podle jakého zdroje jsou odečteny souřadnice
- **Musí se vyplnit?** Ano. Toto pole je povinné. Nevyplňujte je pouze v případě, že nevíte, jakým způsobem byly souřadnice získány (např. pokud snímky přepisujete z literatury, kde jsou souřadnice přímo uvedeny).

B36) Locality

- Co vyplnit? Zadejte lokalitu snímku.
- Musí se vyplnit? Ano. Toto pole je povinné.
- Formát lokality: Lokality v textové formě by měly být uváděny tak, aby na prvním místě bylo jméno obce, následované bližším určením lokality. Vzhledem k současnému udávání zeměpisných souřadnic by neměla hrozit záměna mezi dvěma

obcemi stejného jména. Zvláště u obcí, jejichž jména se v ČR opakují, však je vhodné udat i bližší lokalizaci (např. orografický celek, politický okres apod.) v závorce za jménem obce. Příklady:

- 1) Stojice (Železné hory), Svinčanský les 1 km SSV obce.
- 2) Lukov (NP Podyjí), svah nad levým břehem Dyje mezi ústím Klaperova potoka a Rambachu 2,1 km ZJZ obce.
- 3) Rýmařov, PR Pstruží potok, asi 4 km SZ od kostela.
- Lokalita jen na 99 znaků: Pokud je popis lokality delší než na 99 znaků, tak můžete zkracovat slova, ale jen tak, aby bylo pochopitelné o co jde. Pokud se vám to přesto nepodaří, tak celý popis lokality dejte do poznámky, ale současně ponechejte zkrácený popis v poli *Locality*. Na omezenou délku pole *Locality* si dejte pozor především v případě, že budete toto pole vyplňovat hromadně.

B37–38) Longitude a Latitude

- Co vyplnit? Zadejte zeměpisnou délku (*Longitude*) a šířku (*Latitude*).
- **Musí se vyplnit?** Ano. Toto pole je povinné. Souřadnice mohou chybět pouze u snímků převzatých z literatury, kde je lokalita zadána s malou přesností, nebo v případě, že máte podrobně popsané lokality v tomto případě jsme schopni k Vašim snímků alespoň přibližné souřadnice dohledat.
- Formát souřadnic: Souřadnice pište ve formátu DDMMSS (D=stupně, M=minuty, S=vteřiny). Např. souřadnici 14°23'56" napište jako 142356, případně souřadnici 14°23'56.25" napište jako 142356.25.
- Přesnost souřadnic: Zeměpisné souřadnice lze vyplňovat s přesností až na setiny sekund (např. 160310.65 = 16° 3′ 10,65" v. d., s přesností na desetiny a setiny sekund lze pracovat pouze při odečítání souřadnic z přístroje GPS s odpovídající přesností). V případě, kdy není možné určit zeměpisné souřadnice s přesností alespoň na desítky sekund (např. při přebírání údajů z literatury), měly by být místo souřadnic vyplněny, pokud je to možné, odkazy na čtverce středoevropského síťového mapování 5 x 3′ (např. 6062c) nebo alespoň 10 x 6′ (např. 6062) v poli CEBA_GRID. Pokud jsou dostatečně přesně zadány zeměpisné souřadnice, není třeba pole CEBA_GRID vyplňovat.
- **Přehození** *Longitude* a *Latitude*: Zkontrolujte, jestli jste náhodou nepřehodili zeměpisnou délku (*longitude*) za šířku (*latitude*).
- Kontrola souřadnic pomocí Google Earth: Zkontrolujte si prosím pomocí programu Google Earth, zda jste omylem nezadali špatnou souřadnici. Postup:

Naistalujte si Google Earth => otevřete Turboveg: označte snímky, které chcete zkontrolovat => Export => Google Earth => nechte zatrženou volbu *Immediately show distribution in Google Earth*.

B39) Bias min

- Co vyplnit? Pole udává přesnost určení zeměpisných souřadnic. Slouží při odečtu souřadnic z map a definuje možnou odchylku v minutách od koordinát uvedených v polích *longitude* a *latitude*. Např. údaj "21" v poli BIAS_MIN znamená, že chyba zeměpisné délky může být až 2 minuty na každou stranu od odhadnuté hodnoty udané v poli *longitude* a chyba zeměpisné šířky může být až 1 minuta na každou stranu od hodnoty v poli *latitude*. *Bias* znamená zkreslení a *min* je zkratka pro zeměpisné minuty.
- Musí se vyplnit? Ano. Toto pole je povinné v případě, že souřadnice jsou zkreslené.
- Odečítání souřadnic z mapy: Pokud souřadnice zjišťujete pomocí GPS přístroje, nebo pokud je lokalita snímku dobře popsaná (např. Habrůvka, 0,5 km SV od kostela), pak není potřeba *bias_min* vyplňovat. Pokud je ale lokalita snímku nepřesně popsaná (např. Plzeň nebo Křtiny, okolí obce), pak je potřeba *bias_min* vyplnit. Jak se zjistí *bias_min* je snadněji pochopitelné z následujícího obrázku.

Longitude:	140759.99
Latitude:	485902.94
Bias_min:	11

Do políčka *Bias_min* se vyplňují 2 číslice. První z nich znamená zkreslení zeměpisné délky v zeměpisných minutách, druhá pak zeměpisné šířky v zeměpisných minutách. Příklady:

- U lokality snímku je napsáno: "Mičovice, okolí obce", ale už zde chybí v jakém směru a jak daleko od obce byl snímek umístěn. Snímek mohl být teoreticky umístěn v určitém okruhu (viz okruh). V tomto případě jako souřadnice snímku uvedete střed obce (viz bod A). Pak zjistíte souřadnice v bodě B a spočítáte vzdálenost bodu A od bodu B v minutách. Tento údaj pak zapíšete jako první číslici do *Bias_min*. Podobně určíte souřadnici bodu C a spočítáte vzdálenost bodu A od bodu C v zeměpisných minutách a tento údaj zapíšete jako druhou číslici do *Bias_min*. Je důležité, aby zkreslení zeměpisné délky bylo první a zkreslení zeměpisné šířky druhé v pořadí, protože pořadí musí být shodné s pořadím políček *Longitude* a *Latitude* v TURBOVEGu.
- 2) Kostel v obci má souřadnici 49°20'00'' a 14°50'11''. Bod východně od kostela, ležící na východním obvodu oblasti, ve které byl snímek umístěn, má souřadnici 49°20'00'' a 14°52'18''. Jednoduše odečtete souřadnice zeměpisné délky druhého bodu (tedy východněji ležícího) od prvního (ležícího na místě kostela v obci), tj. 14°52'18'' mínus 14°50'11'' = 0°02'07''. Pokud je vteřin víc než 30, tak minuty zaokrouhlíte nahoru. Jinak je zaokrouhlíte dolů. V tomto příkladě je zaokrouhlíte na 2 minuty. To samé uděláte pro zkreslení ve směru S-J, tedy pro rozdíl zeměpisných šířek.

Pozn1. Oblast nemusí mít vždy kruhový tvar, ale může mít i protáhlý tvar, pokud se jedná např. o okolí vodního toku. V tomto případě může být zkreslení jen v jednom směru (v zeměpisné šířce nebo délce).

Pozn2. Do TURBOVEGu nelze zapsat Bias_min ve formátu např. "01", ale "zobrazí se jen "1".

B40) Bias_gps

- **Co vyplnit?** Toto pole udává přesnost určení zeměpisných souřadnic. Do tohoto pole vypisujte přesnost měření udávanou přístrojem GPS v metrech.
- **Musí se vyplnit?** Ano. Toto pole je povinné v případě, že souřadnice určujete pomocí přístroje GPS.

B41) Ceba_grid

- **Co vyplnit?** Zadejte odkazy na čtverce středoevropského síťového mapování 5 x 3' (např. 6062c) nebo alespoň 10 x 6' (např. 6062).
- **Musí se vyplnit?** Ne. Toto pole je nepovinné. Je vhodné jej vyplnit především v případě, ne nemáte vyplněno pole *longitude* a *latitude*. Pokud jsou dostatečně přesně zadány zeměpisné souřadnice, není třeba toto pole vyplňovat.

B42) Field_nr

• Co vyplnit? Zadejte terénní číslo snímku, jak je máte uvedené v terénním deníku.

• **Musí se vyplnit?** Ne. Toto pole je nepovinné. Výhodou je, že údaje v tomto poli zůstávají v databázi stejné, bez ohledu na to, jaká čísla jsou přidělena snímkům v TURBOVEGu.

B43) Habitat

- Co vyplnit? Zadejte popis stanoviště (např. prudký svah s vystupujícími skalkami).
- Musí se vyplnit? Ne. Toto pole je nepovinné.

B44) Geology

- Co vyplnit? Zadejte geologický podklad.
- Musí se vyplnit? Ne. Toto pole je nepovinné

B45) Soil

- Co vyplnit? Zadejte půdní typ.
- Musí se vyplnit? Ne. Toto pole je nepovinné.

B46-50) Water_ph, S_ph_h2o, S_ph_kcl, S_ph_cacl2 a Soil_ph

- Co vyplnit? Zadejte naměřené pH. Water_ph = pH vody (u vodní a mokřadní vegetace) S_ph_h2o = pH půdního výluhu ve vodě S_ph_kcl = pH půdního výluhu v roztoku KCl S_ph_calc2 = pH půdního výluhu v roztoku CaCl₂ Soil_ph = pH půdního výluhu ve vodě, v roztoku KCl, nebo v roztoku CaCl₂
- Musí se vyplnit? Ne. Tato pole jsou nepovinná.

B51) Conduct

- Co vyplnit? Zadejte naměřenou konduktivitu.
- Musí se vyplnit? Ne. Toto pole je nepovinné.

Automatická kontrola snímků: TURBOVEG CHECK-UP

TURBOVEG CHECK-UP je speciálně upravená Microsoft Office Access databáze, která slouží ke kontrole fytocenologických snímků zapsaných do programu TURBOVEG. Její hlavní funkcí je vyhledávání chyb v druhových a hlavičkových datech. V druhových datech jsou to například překlepy ve jménech druhů nebo chybná vegetační patra, v hlavičkových datech např. chybějící údaje v povinných polích nebo chybné souřadnice. Aplikace se ovládá pomocí jednoduchého rozhraní, a je proto možné ji používat i bez znalosti práce s Microsoft Office Access. Chyby nebo údaje ve formě souhrnů se zobrazují jako přehledné sestavy, které lze vytisknout. TURBOVEG CHECK-UP používá pro hledání chyb tabulky, které je možné pravidelně aktualizovat z webových stránek Ústavu botaniky a zoologie. Kromě toho se v aplikaci nacházejí odkazy na důležité informace o České národní fytocenologické databázi. Je kompatibilní s databází TURBOVEG verze 2.88 a Microsoft Office 2000, 2003 a 2007.

Verze pro Microsoft Office 2000-2003: http://www.sci.muni.cz/botany/vegsci/dbase/TURBOVEG_CHECK-UP_cz_2003.zip Verze pro Microsoft Office 2007:

http://www.sci.muni.cz/botany/vegsci/dbase/TURBOVEG_CHECK-UP_cz_2007.zip

